

**PAŃSTWOWY
TEATR
LUDOWY
NOWA HUTA**

ARCHIWUM
P. TEATRU LUDOWEGO
W NOWEJ Hucie
Nr poz. 103 N/2

Sezon 1971/72

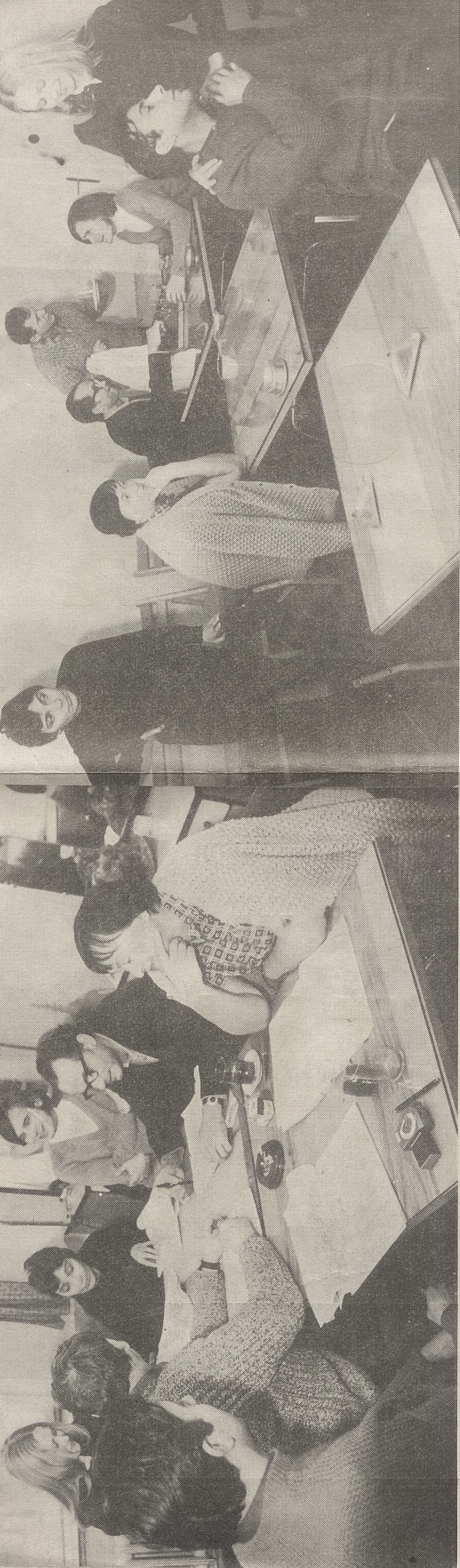
Pozycja 5/104

SCENA NURT 71
Pozycja 2

LEON PAWLIK

SAMOKRYTYKA

Dyrektor i kierownik artystyczny: WALDEMAR KRYGIER
Z-ca Dyrektora d/s administracyjnych: JAN WĄTROBA
Kierownik literacki: KRZYSZTOF MIKLASZEWSKI

Leon Pawlik, absolwent krakowskiej AM, z zawodu farmaceuta, związany kiedyś czynnie ze studenckim ruchem teatralnym (Kabaret AM „Cyrulik”, Teatr 38) jako autor tekstów, wykonawca i inscenizator, debiutował na scenie zawodowej w roku 1966 sztuką nagrodzoną na konkursie dramaturgicznym MRN w Krakowie i wystawioną przez Bogdana Hussakowskiego w Teatrze Starym. Utwór zatytułowany „Jasny, pogodny dzień” tak charakteryzował w pospektaklowej recenzji Zygmunt Greń:

„Rachunek z własną przeszłością, własnymi błędami, z własną nieporadnością i z własnym niefortunnym życiem? Owszem. Ale o tym, że bohater popełniał błędy, że był nieporadny, że życie jego przebiegało niefortunnie, nie przeszłość jego zaświadcza, ale ta przyszłość dopiero, która się spełnić nie zdoła. To wszystko, co będzie występuje przeciwko temu, co jest i co było. Dziś człowiek jest takim jakim go stworzyło wczoraj (...) Natomiast jutro, gdyby je mógł znać dziś, potrafiłoby go oświecić. Ale tę perspektywę, jutrzejszą, uzyskać może tylko w stanie łaski. A i ta dana mu bywa zaledwie w godzinie — w minucie? — zgonu.

Rektor (bohater tej sztuki Pawlika — przyp. aut.) tę łaskę otrzymał od swego tajemniczego gościa. Niestety, nie umiał jej wykorzystać w sposób właściwy, aby podsumować rachunek swego życia; (...) w ostatniej godzinie nie stał się bohaterem heroicznym, nie był nim zapewne nigdy, do końca pozostał sobą, człowiekiem. I to jest właśnie w tej sztuce ważne, nawet wzruszające, że jej bohater nie odrywa się od ziemi, nie odchodzi od swojej ziemskiej, pokornej przeciętności”.

Bohater „Samokrytyki”, której prapremierowej inscenizacji na scenie „Nurt 71” podjął się Jan Güntner przy pomocy młodego plastyka, współtwórcy znanego zespołu studenckiego AT UMCS „Gong — 2” z Lublina — Leona Barańskiego, jest jednocześnie taki sam i zupełnie inny niż postać Rektora. Stanowiąc „alter ego” autora Adam jest przedstawicielem pokolenia trzydziestolatków. Adam na próżno usiłuje się odnaleźć w otaczającej rzeczywistości, a na dodatek — jak pisze w eseju o sztuce, zamieszczonym w programie, Stanisław Stanuch — „próbuję nas wciągnąć w grę, która jest jego prywatną sprawą”. „Adam chciałby być generałem, i szefem gangu, i lekarzem cudotwórcą. Zapewne chciałby także być szczęśliwym to znaczy kochanym. Stąd galeria postaci kobiecych — od matki, poprzez żonę aż do idealnej, a raczej wyidealizowanej kochanki. Jakże podobny jest w tym do każdego z nas. Nie tylko w swojej szarżynie, ale i w marzeniach”. „Czy jednak człowiek współczesny cały mieści się w owych „rozmyślaniach przy goleniu”, będących rekompensatą rozlicznych frustracji, bezradności wobec życia?” — pyta znany krakowski prozaik.

I tu właśnie zaczyna się interpretacyjno-artystyczny spór z autorem i bohaterem „Samokrytyki”, spór, którego świadectwem będzie przygotowane przez Güntnera i Barańskiego przedstawienie. Grają: Grażyna Barszczewska, Maria Cichocka, Wanda Swaryczewska, Jan Güntner, Jan Krzywdziak, Leszek Świgoń, Maciej Staszewski.